

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 19C/20/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1218203443
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Fakanová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2018:1218203443.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v Bratislave, pred sudkyňou JUDr. Katarínou Fakanovou v právnej veci žalobcu: S. H., R.. XX.XX.XXXX, D. D. XX/XXXX, D. právne zastúpenej JAVOR - TOKÁR advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Stará Vajnorská cesta 37, Bratislava, proti žalovanému: Uniqa poisťovňa, a.s., IČO: 00 653 501, so sídlom Lazaretská 15, Bratislava, o náhradu škody v sume 3.192,- € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu **z a m i e t a**.
- II. Súd **z a s t a v u j e** konanie v časti istiny 2.649,- €.
- III. Súd priznáva žalovanému voči žalobkyni náhradu trov konania vo výške 100% z istiny 543,- €.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 11.04.2018 sa žalobkyňa voči žalovanému domáhala zaplata sumy 3.192,- € a náhrady trov konania, titulom náhrady škody. Svoj návrh odôvodnila tým, že dňa LO.04.2015 vodička A. I. v čase o 14:02 hod. v Bratislave na Hraničnej ulici ako vodička motorového vozidla Audi A Cupé, EČV: BL-365DK sa plne nevenovala vedeniu vozidla a situácii v cestnej premávke, pričom pri odbočovaní vpravo na ulicu Stachanovskú nedala prednosť cyklistke S. H. jazdiacej bicyklom po ulici Hraničnej smerom k ulici Mierovej pri pravom okraji vozovky, čím spôsobila zrážku s poškodenou cyklistkou S. H., ktorá pri zrážke spadla spolu s bicyklom na pravý bok a takýmto konaním utrpela zranenia podľa znaleckého posudku č. 88/2015 vypracovaného znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, prof. MUDr. Jozefom Lohnertom, a to trieštivú viacúrovňovú vnútrokĺbnu zlomeninu horného konca píšľaly a ihlice vľavo, pomliaždenie a odreniny ľavého lakt'a a pomliaždenie a odreniny ľavého kolena s dobou liečenia 5-6 mesiacov, čím porušila ustanovenie § 19 ods. 6 Zákona č. 8/2009 o cestnej premávke. Právoplatným rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, č.k. 3T/112/2015-120, zo dňa bola vodička A. I. uznaná vinnou zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví, za čo jej bol trest odňatia slobody v trvaní 15 mesiacov, ktorého výkon jej súd odložil na skúšobnú dobu v trvaní roky a zároveň jej bol uložený trest zákazu viesť motorové vozidlá všetkého druhu v trvaní jeden rok. Zároveň bola zaviazaná na náhradu škody žalobkyni v sume 3.861,- €, ktorá predstavovala bolestné stanovené znaleckým posudkom č. 88/2015 vypracovaným znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, prof. MUDr. Jozefom Lohnertom. Žalobkyňa uviedla, že v tomto konaní si uplatňuje len svoj nárok na náhradu škody z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré bolo lekárske posudkom zo dňa 29.09.2017 vyčíslené nasledovne:

- položka 396b. - ľahké až stredne ťažké obmedzenie pohyblivosti kolenného kĺbu vľavo - 125 bodov,
  - položka 432b. - plošné poúrazové jazvy na predkolení - 50 bodov, spolu 175 bodov á 18,24 € = 3.192,- €.
- Zároveň si žalobkyňa uplatnila nárok na úroky z omeškania odo dňa 04.02.2017 z dôvodu, že žalovaný sa dostal do omeškania, lebo listom zo dňa 13.10.2017 si uplatnila u žalovaného nárok na náhradu

škody, žalovaný list prevzal dňa 19.10.2017, do troch mesiacov od uplatnenia škody neskončil žalovaný šetrenie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť náhradu škody, t. j. do 19.01.2018 a v lehote 15 dní od uplynutia lehoty na skončenie šetrenia neposkytol jej náhradu škody, t. j. do 03.02.2018. Súčasne žiadala zaviazat' žalovaného na náhradu trov konania. Právna zástupkyňa žalobcu, vzala na pojednávaní žalobu späť v časti istiny vo výške 2.649,- €, na zvyšnej časti istiny t.j. na zaplatení sumy 543,- € zotrvala, trvala aj na priznaní úrokov z omeškania a trov právneho zastúpenia z istiny 543,- €.

2. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k veci uviedol, že advokát žalobkyne pred podaním žalobného návrhu uplatnil nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 3.192,- € dňa 19.10.2017. Vzhľadom k tomu, že neboli splnené zákonné podmienky pre preplatenie nároku za SSU podľa § 8, ods. 2, podľa § 8, ods. 1 Zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v doplnení zákona č. 273/1994 Zb. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne v platnom znení, „z lekárskeho posudku musí byť zrejmé, na základe akých skutočností posudzujúci lekár dospel k celkovému počtu bodov“, pracovníci žalovaného požiadali listami zo dňa 20.10.2017 a 11.04.2018 o doloženie príslušných lekárskejších správ potvrdzujúcich oprávnenie na preplatenie SSU v požadovanej výške. Až po podaní žaloby na súd žalobkyňa zaslala príslušné lekárske s iné správy potvrdzujúce nárok na SSU dňa 07.06.2018. Na základe doručených lekárskejších správ žalovaný dňa 27.07.2018 vyplatil žalobkyňu sumu 2.649,- €. Z lekárskejších posudku žalovaný vylúčil položku č. 396b), ktorá na základe lekárskejších správ nespĺňala podmienky na jej akceptovanie a preplatenie. Namietal uplatnené úroky z omeškania zo sumy 3.192,- €, lebo podľa poistného plnenia, ktoré bolo podporené odborným stanoviskom MUDr. U. a nepotvrdilo, že žalobkyňu vznikol nárok na plnenie v tejto výške, lebo podklady pre posúdenie žalobkyňa predložila až dňa 07.06.2018, rovnako namietal priznanie náhrady trov konania advokáta, lebo pred podaním žaloby predložil svoj nárok žalovanému bez lekárskejších správ a iných správ, ktoré by verifikovali oprávnenosť uplatneného SSU, čo sa nepotvrdilo ani po podaní žalobného návrhu. Má za to, že v Zákone č. 381/2001 Z. z. sú dané podmienky pre poškodeného na preukázanie svojich oprávnených a preukázaných nárokov podľa § 15, ods. 1 v kontexte s § 4, ods. 2 písm. a), ktoré však zo strany advokáta za žalobkyňu neboli preukázané kvalifikovaným a odborným postupom, podľa § 18, ods. 5 Zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii, odmena advokátovi nepatrí za tie úkony, pri ktorých nepostupoval s odbornou starostlivosťou. Poukázal na uznesenie tunajšieho súdu spisová značka 12C/36/2016, kde neboli advokátovi priznané tieto úkony, kde tiež nepostupoval s odbornou starostlivosťou pri uplatnení nároku na bolestné.

3. Na pojednávaní žalobca uviedol, že do termínu pojednávania uhradil žalobkyňu sumu 2.649,- €, titulom sťaženia spoločenského uplatnenia. Vyplatil jej menšiu sumu z dôvodu, že revízná lekárka z komisie MUDr. U. po preverení lekárskejších posudku MUDr. Zamborského dospela k záveru, že pri položke 396b - Obmedzenie pohyblivosti kolenného kĺbu úrazový chirurg odporučil hodnotu 125 bodov, ako stredne ťažké obmedzenie pohyblivosti. Podľa jej stanoviska sa takáto hodnota v prílohe zákona v predmetnej položke a písomne nenachádza, preto zaradila podľa dostupných dokumentov a odborných vyšetrení obmedzenie pohyblivosti kolenného kĺbu ako ľahké obmedzenie, ku ktorému je priradených 100 bodov. Preto žalobkyňu plnili z počtu bodov 150 a nie 175. Plnenie bolo žalobkyňu v sume 2.649,- € z účtu žalovaného poukázané na účet žalobkyne najneskôr 27.07.2018, kedy jej oznamovali výšku poistného plnenia prostredníctvom jej advokáta.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, výpisom z obchodného registra na žalovaného, záznamom z dopravnej nehody z 10.04.2015, zápisnicou o ohliadke miesta dopravnej nehody, rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, č.k. 3T/112/2015-120 zo dňa 22.09.2015, lekárskejších posudkom o bolestnom a SSÚ z 29.09.2017 MUDr. Zamborského, uplatnením nároku na náhradu škody zo dňa 13.10.2017 s podacím lístkom, potvrdením o prevzatí zásielky žalovaným 19.10.2017, lekárskejších správou z 12.05.2017, komunikáciou medzi žalobkyňou a žalovaným, lekárskejších správami, prepúšťacou správou, hlásením úrazu, predvolaním na kúpeľnú liečbu, spisom tunajšieho súdu spisová značka 12C/36/2017, posudkom MUDr. U. z 25.06.2018, oboznámením sa s obsahom ostatných listín, ktoré tvoria obsah spisu, pričom zistil tento skutkový stav:

5. Zo záznamu dopravnej nehody súd zistil, že k dopravnej nehode došlo dňa 10.04.2015, jej príčinou bolo nesprávne odbočovanie, nedanie prednosti v jazde cyklistovi idúcemu rovno vodičom odbočujúcim, pri dopravnej nehode došlo k zraneniu cyklistky H., ktorá bola RZP prevezená na NsP Ružinov.

6. Z Lekárskeho posudku o bolestnom a o sťažení spoločenského uplatnenia vypracovaného MUDr. Radoslavom Zamborským dňa 29.09.2017 súd zistil, že lekár hodnotil sťažení spoločenského uplatnenia podľa položky 396b - diagnóza ľahké až stredne ťažké obmedzenie pohyblivosti kolenného kĺbu vľavo, počet bodov 125, so zdôvodnením „deficit extenzie 10°, deficit flexie 20-25° (oproti zdravej neporanenej strane)“; položky 432b - plošné poranenia jazvy na predkolení, počet bodov 50, so zdôvodnením 28x1 cm a 9x1 cm na laterálnom predkolení a kolene, po otvorenej repozícii osteosyntéze. Počet bodov spolu 175.

7. Z oznámenia o výsledku šetrenia zo dňa 27.07.2018 súd zistil, že žalovaný oznámil žalobkyni, že ukončila šetrenie poisťnej udalosti, pričom z vychádzali z predloženého lekárskeho posudku o sťažení spoločenského uplatnenia, vypracovaného MUDr. Radoslavom Zamborským zo dňa 29.09.2017, ktorý vyčíslil bodové ohodnotenie vo výške 175 bodov. S poukazom na Zákon č. 437/2004 a doloženej zdravotnej dokumentácie žalovaný konštatoval, že v súlade so Zákonom č. 437/2004 Z. z. jej uhradí položku 396b - obmedzenie hybnosti kolenného kĺbu ľahké v rozsahu 100 bodov, pokiaľ ide o položku 432b - rozsiahle plošné jazvy po poraneniach, popáleniach, omrzlinách, po operačných zákrokoch podľa lokalizácie 31 - 50 cm² jej uhradia v rozsahu 50 bodov. Vyčíslenie plnenia bolo vykonané z počtu bodov 150, á 17.66 €, spolu v sume 2.649,- €.

8. Z rozsudku tunajšieho súdu č. k. 3T/112/2015-120, zo dňa 22.09.2015 súd zistil, že A. I. bola uznaná vinnou za prečin ublíženia na zdraví podľa § 157, ods. 1, písm. a/ Trestného zákona z dôvodu, že inému z nedbanlivosti spôsobila ťažkú ujmu na zdraví. Súčasne bola zaviazaná na náhradu škody poškodenej S. H. v sume 3.861,- € z titulu bolestného.

9. Z posudku hodnotenia náhrady za bolesť a za sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 25.06.2018, poisťnej udalosti č. 6408006615, zo dňa 10.04.2015, vypracovaného posudkovou lekárskou MUDr. J. U. súd zistil, že posudzovala následky poškodenia na zdraví bicyklistky, ktorá mala kolíziu s osobným autom, ktoré ju predbiehalo z nesprávnej strany, narazila doň, udrela si ľavú dolnú končatinu. Prijatá bola na I. ortopedicko-traumatologickú kliniku LFUK, SZU a UNB, Nemocnica Ružinov od 10.04. do 18.04.2015, kde mala diagnostikované nasledujúce zranenia: trieštivú zlomeninu horného konca ľavej píšťaly s posunutím úlomkov, stav bol riešený operáciou 13.04.2015, kostné úlomky boli napravené a zaistené osteosyntetickou dlahou, zlomeninu ľavej ihlice, pomliaždenie pravého kolena, s poškodením kožného krytu. Pri kontrolnom ortopedickom vyšetrení 29.09.2017 a RTG vyšetrením boli lomné línie konsolidované a zistený bol pokles kĺbnej plochy píšťaly. Pri kontrolnom vyšetrení 16.11.2015 na traumatologickej ambulancii sv. Michala bolo ohnutie v kolene s deficitom 20°-25°, teda rozsah pohybu v rozpätí od 100° do 120° a vystretie s deficitom 5°-10° zo 180°. Podľa medzinárodnej klasifikácie porúch funkcie kolenných kĺbov platí: ľahký stupeň obmedzenia pohybu má ohnutie 90-100°, stredný stupeň poruchy funkcie má ohnutie 50°-60°, ťažký stupeň 5°-10°. Lekárka konštatovala, že žalobkyňa má dokumentovaný ľahký stupeň obmedzenia pohybu, ako následok po zlomenine hornej časti ľavej píšťaly. Pri porovnaní s lekárskeho posudkom MUDr. Radoslava Zamborského zo dňa 29.09.2017 došla k záveru, že pri:

Položke 396. Obmedzenie pohyblivosti kolenného kĺbu, b) stredne ťažké /150/ - úrazový chirurg odporučil hodnotu bodov na 125 bodov, takáto hodnota sa v Prílohe k zákonu v predmetnej položke a písmene nenachádza. Zákon nepovoľuje ani súdnym znalcom upravovať svojvoľne hodnotu bodov, preto postup je proti ustanoveniam platného zákona. Podľa rozsahu pohybu dokumentovaného v odborných vyšetreniach mala byť porucha funkcie zaradená pod písmeno a), ako: ľahké /100/. Pri tejto položke preto vychádzala z počtu 100 bodov.

Položka 432. Rozsiahle plošné jazvy po zraneniach, operáciách ..., b) 31-50 cm² povrchu tela /30/. Jazva po operácii na bočnej ploche ľavého predkolenia má podľa dokumentácie rozmer 28x1 cm a v strednej časti predkolenia rozmer 9x1 cm, spolu 37 cm². Správnosť posúdenia sa nedalo objektívne zistiť, lebo chyba k uvedenej položke dokumentácia, prípadne fotodokumentácia jaziev. Dostupný je len nález chirurga MUDr. Zamborského zo dňa 29.09.2017.

10. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako „CSP“), žalobca môže vziať žalobu späť.

11. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

12. Súd v súlade s dispozičným prejavom žalobkyne konanie zastavil v časti istiny 2.649,- €, pričom žalovaný súhlasil späť vziať žaloby v tejto časti.

13. Podľa § 4, ods. 3 Zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov poskytovateľ je povinný poskytovať zdravotnú starostlivosť správne. Zdravotná starostlivosť je poskytnutá správne, ak sa vykonajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu osoby pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy.

14. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

15. Podľa § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

16. Podľa § 444 Občianskeho zákonníka pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

17. Podľa § 522 Občianskeho zákonníka v platnom znení, z poistenia zodpovednosti za škody má poistený právo, aby v prípade poistnej udalosti poistiteľ za neho nahradil podľa poistných podmienok škodu, za ktorú postený zodpovedá.

18. Podľa § 15, ods. 1 Zákona 381/2002 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých predpisov v znení neskorších predpisov, náhradu za škodu uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

19. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z. sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len „následok“).

20. Podľa § 4 ods. 1, 2 Zákona č. 437/2004 Z.z. sa náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku. Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.

21. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku.

22. Podľa § 8 ods. 4 citovaného zákona sa lekársky posudok vydáva, len čo zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený; ak ide o sťaženie spoločenského uplatnenia, spravidla až po uplynutí jedného roka od poškodenia na zdraví.

23. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žalobný návrh žalobkyne v časti uplatnenej istiny 543,- € (po čiastočnom späť vziať žaloby v sume 2.643,- €) nie je dôvodný. Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že dňa 10.04.2015 došlo k zraneniu žalobkyne, škoda bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla vodičkou A. I., ktorá žalobkyni idúcej na bicykli nedala prednosť v jazde. Spornou skutočnosťou bola výška uplatneného bodového ohodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré si žalobkyňa uplatnila u žalovaného pred podaním žaloby na súd lekársky posudok MUDr. Zamborského, ktorý vyčíslil bodové ohodnotenie SSU počtom bodov 175, pričom lekárske správy, ktoré by mali podporiť lekársky posudok MUDr. Zamborského pre posúdenie správnosti lekárskeho posudku doručila žalovanému až dňa 07.06.2018, po podaní žaloby. Súd s prihliadnutím k Prílohe č. 1 k zákonu č. 437/2004 Z.z, ktorou sú upravené sadzby bodového ohodnotenia

mal za preukázané, že položka 396b - tak ako ju popísal vo svojom lekárskom posudku MUDr. Zamborský neexistuje. Položka 396 - obmedzenie pohyblivosti kolenného kĺbu rozlišuje obmedzenie pod písmenom a/ ľahké s počtom bodov 100, a písmeno b/ stredne ťažké s počtom bodov 150. V Lekárskom posudku zo dňa 29.09.2017 vyčíslil položku 396 - „ľahké až stredne ťažké obmedzenie pohyblivosti kolenného kĺbu vľavo - 125 bodov“. S poukazom na vyššie uvedené súd vyhodnotil obranu žalovaného v časti uplatneného počtu 25 bodov za dôvodnú, nakoľko správne akceptoval základné bodové ohodnotenie v počte 100 bodov pri položke 396 - a/, preto žalobný návrh v časti uplatnenej istiny za 25 bodov v sume 543,- € zamietol. Pokiaľ žalobkyňa namietala, že žalovaný si dal vypracovať na posúdenie primeranosti ňou uplatneného nároku odborný posudok posudkovou lekárkou, súd má za to, že civilný sporový poriadok pri procesnom dokazovaní skutočností, na ktoré treba odborné znalosti preferuje odborné vyjadrenie od odborne spôsobilej osoby pred znaleckým dokazovaním. Lekársky posudok MUDr. Zamborského neobsahoval zdôvodnenie, preto spojil a/ ľahké a b/ stredne ťažké obmedzenie kolenného kĺbu pod jeden bod, keď príloha č. 1 k Zákonu č. 437/2004 Z.z. takéto spojenie neobsahuje. Ak bol dôvod na zvýšenie základného bodového ohodnotenia, na 125 bodov, mal to uviesť vo svojom lekárskom posudku v poznámke. Súd tak po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania má za to, že nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia v počte 25 bodov nemá oporu v zákone, preto návrhu žalobkyne uplatnenom v sume 543,- € nevyhovel.

24. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

25. Súd nepriznal žalobkyni príslušenstvo z časti istiny v sume 2.649,- €, v ktorej časti žalobkyňa vzala žalobu čiastočne späť z dôvodu, že žalovaný jej dňa 27.07.2018 túto sumu poukázal, pričom mal súd za preukázané, že žalobkyňa potrebné lekárske správy potrebné na preskúmanie lekárskeho posudku MUDr. Zamborského doručila žalovanému až dňa 07.06.2018, po podaní žaloby na súd, preto súd túto skutočnosť vyhodnotil tak, že žaloba bola podaná predčasne, preto žalobkyni nepriznal z tejto sumy úroky z omeškania.

26. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

27. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

28. V súlade s § 255 ods. 1 CSP súd priznal žalovanému, ktorý mala vo veci úspech v časti istiny 543,- € náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia proti neúspešnej žalobkyni. O výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením, po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie môže podať intervenient, ak tvorí so stranou podľa § 359 Civilného sporového poriadku nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 CSP. V ostatných prípadoch môže intervenient podať odvolanie so súhlasom strany podľa § 359 CSP. Lehota na podanie odvolania plynie od doručenia rozhodnutia intervenientovi. Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy, písomne, v dvoch vyhotoveniach. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 ods. 1 Civilného sporového poriadku uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis, ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva a spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať podľa § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 Civilného sporového poriadku prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Podľa § 373 ods. 4 Civilného sporového poriadku prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie, možno uplatniť za splnenia podmienok podľa § 366 najneskôr v lehote na vyjadrenie k odvolaniu.

Podľa § 263 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, ak bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta. Ak bola v konaní úspešná strana zastúpená viacerými advokátmi, súd určí za prijímateľa náhrady trov konania jedného z nich.

Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového o výške náhrady trov konania súd prvej inštancie rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podľa § 376 ods. 1 Civilného sporového poriadku podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (personálna exekúcia). Exekúciu možno vykonať len na návrh oprávneného alebo na návrh toho, kto preukáže, že naňho prešlo právo z rozhodnutia (§ 37 ods. 3) (ďalej len „oprávnený“). Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa tohto zákona, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 38 ods. 1, 2 Exekučného poriadku). Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).